

Θέμα Β

Σε άρθρο στην σχολική εφημερίδα του σχολείου σου [εναλλακτικά: στο ιστολόγιο του σχολείου σου], αξιοποιώντας και το κείμενο αναφοράς, αλλά και προσωπικές εμπειρίες, ή οικείων προσώπων σου, σχετικές με στερεοτυπικές συμπεριφορές/αντιλήψεις, ή και προκαταλήψεις άλλων, να αναφερθείς στις επιδράσεις που πιστεύεις πως έχουν αυτές στις ζωές και τις δραστηριότητες των ατόμων. (350-400 λέξεις)

Ενδεικτική απάντηση/εξοικείωση με το ύφος και τη γλώσσα σε παρόμοια επικοινωνιακή περίσταση:

Η συμφορά της...
προκατάληψης!

Η έννοια του στερεοτύπου δεν έχει απαραίτητα αρνητική χροιά. Στις περισσότερες, όμως, των περιπτώσεων θίγουν, αφήνουν υπονοούμενα και αιχμηρά σχόλια. Σήμερα πάλι βρέθηκα μάρτυρας μιας προκαταλειμμένης στάσης προς έναν αλλοδαπό καταναλωτή σε σούπερ μάρκετ. Με αφορμή, λοιπόν, αυτό το περιστατικό που με εξόργισε, θα καταγράψω προσωπικές εμπειρίες και οικείων μου που στιγματίστηκαν από στερεοτυπικές αντιλήψεις και προκαταλήψεις και τον αντίκτυπο που έχουν στις ζωές όλων μας γενικότερα.

Προσωπικά, δεν έχω γίνει στόχος πολλών στερεοτυπικών αντιλήψεων, όλο και κάποιες εμπειρίες θα έχω όμως να μοιραστώ. Ως μοναχοπαίδι, πως «μάλλον κακομαθημένο παιδί είμαι», στην πραγματικότητα, ωστόσο, πιστεύω πως οι γονείς μου με μεγάλωσαν σωστά και πως εγώ επίσης αντεπεξέρχομαι¹ ορθά στο ρόλο που έχω στην οικογένεια. Κάποιοι άλλοι πάλι δεν φαίνεται να αντιλαμβάνονται πως οι οργανισμοί δεν είναι ίδιοι και το ότι έχω λίγα λιγότερα κιλά από το ενδεδειγμένο δε σημαίνει πως πάσχω από κάποια διατροφική διαταραχή! Ο κόσμος συχνά ξεχνά να σκεφτεί πριν μιλήσει...

Όσον αφορά το στενό συγγενικό και φιλικό μου περιβάλλον, έχω βρεθεί μπροστά σε καταστάσεις όπου η προκατάληψη θριάμβευσε για ακόμα μια φορά! Μόλις η ξαδέρφη μου αποφάσισε πως ήθελε να γίνει πιλότος και τελικά όντως τα κατάφερε, δε μπορείτε να φανταστείτε τα σχόλια που έχει ακούσει τόσο καιρό... Δεν την επηρέασαν ωστόσο στην

¹ ανταποκρίνομαι

επίτευξη του στόχου της! Ένα άλλο περιστατικό που μπορώ να αφηγηθώ είναι ο αποκλεισμός μιας φίλης μου από μία... κοινωνική εκδήλωση λόγω του θρησκευματός της. Σε κάποιες περιπτώσεις μιλάμε για ξεκάθαρη εκδήλωση ρατσισμού.

Οι στερεοτυπικές επιθέσεις, όπως θεωρώ πως ανέδειξα, μπορεί να έχουν μία κλιμάκωση, ξεκινώντας από ένα αθώο "αστείο" μέχρι έκδηλη έκφραση μίσους και απέχθειας. Λογικό είναι να επηρεάζουν ανάλογα τις ζωές των ατόμων που τις υφίστανται.

Το έλλειμμα αυτοπεποίθησης και τα αισθήματα μειονεξίας είναι από τις βασικότερες επιπτώσεις των στερεοτυπικών αντιλήψεων στη ζωή μας. Άνθρωποι που γίνονται συχνά στόχοι τέτοιων "άκακων" επιθέσεων αρχίζουν να αμφιβάλλουν για τον εαυτό τους, τις ικανότητές τους, την αξία τους, ιδιαίτερα όταν δε λαμβάνουν την κατάλληλη ψυχολογική υποστήριξη από τους γύρω τους. Αισθάνονται ως εκ τούτου το αίσθημα αλλοτρίωσης, αποξένωσης από τον εαυτό τους και τους άλλους με απώτερο πολλές φορές αποτέλεσμα, καταθλιπτικές και αυτοκαταστροφικές τάσεις. Γίνονται θύματα κυριολεκτικά μοχθηρών θηρίων που με τα λόγια τους πληγώνουν.

Οι προκαταλήψεις μπορούν βέβαια να επηρεάσουν τον καθένα από εμάς στην επαγγελματική μας ζωή. Ακόμα υπάρχουν στο μυαλό πολλών διαχωρισμοί τύπου «γυναικεία – αντρικά επαγγέλματα» που αποτρέπουν φιλόδοξα νέα άτομα από το να ακολουθήσουν τα ενδιαφέροντά τους, υπό το φόβο του να γίνουν δακτυλοδεικτούμενοι! Μερικοί, σαν την ξαδέρφη μου πεισμώνουν από τη δυσανασχέτηση των άλλων, από την εμπειρία μου μέχρι τώρα μπορώ να πω όμως πως οι περισσότεροι αποθαρρύνονται και δεν τολμούν να υψώσουν το ανάστημά τους στις βλέψεις της κοινής γνώμης.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να σχολιάσω πως στον σημερινό κόσμο της καταρράκωσης² ηθικών αξιών και αρχών, οι περισσότεροι άνθρωποι ελάχιστα ενδιαφέρονται για τον αντίκτυπο που θα έχουν τα λόγια τους στη ψυχοσύνθεση του άλλου. Όσο "προόδευσαν" οι κοινωνίες μας, τόσο περισσότερο καχύποπτοι γίναμε... Ο δρόμος μπροστά μας είναι μακρύς μέχρι τη μέρα που θα μπορούμε να μιλάμε για πραγματικό σεβασμό στον άλλον και τις πεποιθήσεις του...

² Υποβάθμισης/κατάπτωσης